

Preiļu
novads

Ekspozīcija MŪŽS VIRPAS APLŪTS Polikarpa Čerņavska keramikas mājā

Publicēts: 17.05.2019.

[Pamatekspozīciju apskati](#)

[Muzejos](#)

No 2013. gada 18. maija Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs Polikarpa Čerņavska keramikas mājā Preiļos, Talsu ielā 21 piedāvā jaunizveidotu ekspozīciju MŪŽS VIRPAS APLŪTS – sirsniņu stāstu, veltītu Silajāņu keramikas meistaram Polikarpam Čerņavskim (1923.-1997.) viņa deviņdesmitajā dzimšanas dienā.

Jaunizveidotās ekspozīcijas kopīgo vēstījumu veido vairāki atsevišķi stāsti par novadnieku, Silajāņu keramikas vecmeistaru, Trīszaigžņu ordeņa virsnieku Polikarpu Čerņavski. Atklāt stāstu saturu palīdz savdabīgi eksponētie muzeja krājuma kolekciju priekšmeti : podnieka virpas, darbarīki un krāšņie keramikas izstrādājumi. Ekspozīcijas vide rosina ne tikai skatīties, bet arī iepazīt un izprast, kā zemnieka rokas sadraudzējušās ar mālu, radīja mākslu. Uz pirmās Polikarpa Čerņavska pašdarinātās kājminamās koka virpas, bieži vien, strādājot 14 stundas dienā, sapņi un ieceres sāka iegūt reālas formas – no vienkāršas māla pikas pārtopot vārauniekos, medauniekos, pārošos, vāzēs un svečturos, līdz pat 6000 priekšmetu gadā.

Mākslas zinātnieki uzsver, ka trauku formas izjūtā lielā mērā atainojas apkārtējās vides iespaidi, tverti dabā, sadzīvē, baznīcā, tekstilijās, kokgriezumos, mitoloģijā. Kā tas atainojies meistara darbos, kāds spēks, neatlaidība, darbaspējas un sikstums stāvējis līdzās, liecina otrās virpas stāsts un klāsts krāšņu darinājumu.

Silajāņu vārdam un Polikarpam Čerņavskim, kurš koncentrēdams sevī labākās Silajāņu podniecības tradīcijas, pats kļuva podniecības centra tradīciju kanons, profesionālās meistarības iemiesojums, kopējs un tālāk devējs, Latgales podniecībā vienmēr būs īpašs skanējums.

Cilvēka laime ir viņa paša rokās. Savāda līdzība. Dievs radījis cilvēku, un palicis pāri māla pikucis. „Ko lai es vēl radu?” viņš jautājis. „Radi man laimi”, cilvēks atbildējis. Dievs padomājis, padomājis un ielicis māla pikuci cilvēkam rokās...

Šķiet, kāda māla pikuča daļa nonāca arī mazā Polikarpa Čerņavska plaukstās, jo kā gan savādāk mūža nogalē viņš varētu teikt: „Esmu laimīgs cilvēks, visu dzīvi darīju darbu, kas man patīk.”

Realizējot ekspozīcijas projektu, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki centušies izveidot reģionālā un nacionālā mērogā pievilcīgu novada kultūras mantojuma saglabāšanas un popularizēšanas piedāvājumu, veicinot cieņu pret tradicionālajām Silajāņu keramikas vērtībām un Polikarpu Čerņavski, kā šo vērtību mēru.

Ekspozīcijas autori:

konceptija – lietišķās mākslas speciāliste S.Ivanovska,
dizains – galvenā māksliniece S.Berezovska.

Polikarpa Čerņavska keramikas māja
Talsu iela 21, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301

Ekskursijām iepriekšēja pieteikšanās
Tālr. [+371 29429630](tel:+37129429630), [+371 65322731](tel:+37165322731)

E-pasts: cencers@inbox.lv, muzejs@preili.lv

Mājas lapa: www.preilukeramika.viss.lv, www.preili.lv

Informāciju sagatavoja:

Silvija Ivanovska

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja lietišķās mākslas speciāliste

Tālrunis uzziņām, [+371 65322731](tel:+37165322731), e-pasts: muzejs@preili.lv

<https://www.preili.lv/lv/jaunums/ekspozicija-muzs-virpas-aplots-polikarpa-cernavska-keramikas-maja>